

Zpráva o stavu a činnosti Přírodovědecké fakulty UJEP v roce 2007

Milé studentky, milí studenti, milé kolegyně, milí kolegové,

Přírodovědecká fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem oslavila letos v listopadu dvouleté výročí své existence.

Když jsem připravoval ohlédnutí za téměř uplynulým rokem 2007, uviděl jsem úspěšnou, dynamickou a rychle se rozvíjející fakultu, která každým dnem zvyšuje svoji úroveň a dosahuje významných výsledků v mnoha různých oblastech. Ve svém následujícím vystoupení se pokusím ve stručnosti představit alespoň ty nejvýznamnější z řady nepřehlédnutelných úspěchů a nepamenu zmínit ani existující problémy:

V oblasti **vzdělávací činnosti** se Přírodovědecká fakulta stala hlavním vědeckým a vzdělávacím centrem ústeckého regionu zaměřeným na přírodovědné obory, které poskytuje vysokoškolské vzdělání všech tří stupňů (Bc., Mgr., Ph.D.).

V **bakalářském studiu** byla v roce 2007 nově zahájena výuka jednooborové Geografie v prezenční a jednooborové Biologie v kombinované formě. V nabídce dvouoborových studií byly ve spolupráci s Fakultou výrobních technologií a managementu otevřeny 3 nové obory, všechny se zaměřením na vzdělávání. Zcela nově bylo na Přírodovědecké fakultě otevřeno studium Přírodovědného vzdělávání, představující první stupeň vysokoškolské přípravy učitelů přírodovědných předmětů na 2. stupni základních škol. Nabídka bakalářských studií bude v roce 2008 rozšířena o úspěšně akreditovaný obor Biologie v prezenční formě a o dvouoborovou Fyziku s Matematikou ve formě kombinované.

U **navazujících magisterských studií** je nesporným úspěchem akreditace odborné Geografie, katedra geografie se tak stává teprve druhou katedrou na PřF, která má tento typ studií.

Dalším úspěchem Přírodovědecké fakulty v oblasti vzdělávání, který rozhodně stojí za zmínku je reakreditace **doktorského studijního** oboru Počítačové metody ve vědě a technice, jehož studium lze absolvovat také v anglickém jazyce pod názvem Computer Methods in Science and Technology.

U několika oborů se **akreditace** bohužel prozatím získat nepodařilo, ale na jejich úspěšném akreditování fakulta nadále intenzivně pracuje. Nejsložitější je situace v učitelských oborech a u dvou předkládaných návrhů doktorských studií, jejichž úspěšné akreditace jsou závislé na personálním zajištění ze strany Pedagogické fakulty. Prozatím odložena je také akreditace Informatiky pro dvouoborové studium, která závisí na zajištění personálního obsazení katedry informatiky.

Rozšiřování nabídky studijních programů je nezbytnou podmínkou pro udržení a další zvyšování **zájmu o studium** na fakultě. V současné době mohou zájemci o studium vybírat ze 67 různých oborů a kombinací. V roce 2007 podalo přihlášku ke studiu na Přírodovědecké fakultě téměř 1300 uchazečů, 830 z nich bylo přijato a 580 se následně zapsalo. K 31. říjnu letošního roku dosáhl počet studujících na Přírodovědecké fakultě bezmála tisícovky. Z tohoto počtu absolvuje asi stovka posluchačů své studium na dislokovaných pracovištích v prostorách Střední průmyslové školy a Vyšší odborné školy v Chomutově a v budově Centra bakalářských studií v Litvínově.

Na Přírodovědecké fakultě funguje propracovaný **system stipendií** pro studenty. Vedle prospěchových, sociálních, ubytovacích a mimořádných katedrálních stipendií jsou každoročně udělována motivační stipendia, určená pro studenty druhého roku studia ve vybraných oborech. V roce 2007 získalo motivační stipendium ve výši 5 000,- nebo 10 000,- Kč celkem 36 studentů, prospěchové stipendium za studijní průměr do 1,2 ve výši 16 000,- Kč obdrželo 8 studentů různých oborů.

I v oblasti **výzkumu a vývoje** se Přírodovědecké fakultě daří naplňovat cíle jejího Dlouhodobého záměru a jeho aktualizací. V projektech evidovaných v Centrální evidenci projektů započítaných pro specifický výzkum získala fakulta v roce 2005 částku cca 2 mil. Kč, což činilo 20% prostředků získaných celou univerzitou. V následujícím roce získala fakulta více než dvojnásobek, a v roce 2007 vzrostla částka získaná fakultou již na 7,5 mil. Kč, což představuje plných 41% prostředků přidělených v tomto roce univerzitě. Se započtením spoluřešitelů činí objem finančních prostředků fakulty dokonce 8,5 mil. Kč.

Úspěchy fakulty ve výzkumu a vývoji však zdaleka nezasahují pouze do roviny finanční. Zásadní význam v této oblasti má nový **projekt** Centra základního výzkumu "Příprava, modifikace a charakterizace materiálů energetickým zařízením". Podstatné jsou nové projekty katedry fyziky a katedry biologie řešené v programu Nanotechnologie pro společnost, jimiž jsou projekt „Nanokompozitní vrstvy a nanočástice vytvářené v nízkotlakém plazmatu pro povrchové modifikace“, projekt nazvaný „Hierarchické systémy pro mikroelektroniku“ a projekt „Nanoimunosenzory pro detekci cytokinů“. Některá pracoviště fakulty jsou připravena zapojit se do rozsáhlých a náročných vědeckých projektů Evropské unie. Například tým katedry geografie, vedený doc. Jeřábekem, podal již jako hlavní řešitel návrh projektu do 7. Rámcového programu EU. Ani v nejmenším nelze opomenout další typy projektů, jako jsou projekty GA ČR a resortních ministerstev, které přirozeně vytváří podmínky pro přípravu rozsáhlejších a náročnějších vědeckých projektů.

Směrodatným faktorem pro další rozvoj oblasti vědy a výzkumu na fakultě jsou její doposud dosažené výsledky. Všechna vědecká pracoviště v ČR jsou každoročně podrobena přísnému hodnocení Rady vlády pro vědu a vývoj, na jehož základě se bude rozhodovat o dalším přidělování institucionálních finančních prostředků. Z tohoto pohledu má velký význam fakt, že jako završení práce na řešení hned dvou projektů Přírodovědecké fakulty lze očekávat **podání patentové přihlášky**. Jedná se o MPO katedry biologie a GA ČR katedry chemie.

Nezastupitelná a zároveň klíčová v procesu dalšího rozvoje v oblasti vědy a výzkumu je role studentů doktorských studijních programů. V roce 2007 byl proto na Přírodovědecké fakultě spuštěn systém **Interní grantové agentury**, který umožňuje studentům doktorských studijních programů prezentovat své výsledky na mezinárodních konferencích, být v kontaktu se špičkovými odborníky a získat tak nenahraditelné zkušenosti v mezinárodním měřítku.

Co se týká **zahraničních mobilit**, umožňuje Přírodovědecká fakulta svým studentům v rámci programu ERASMUS absolvovat část studia v některé z vybraných evropských zemí. Bylo-li možné v minulosti konstatovat, že oblast zahraničních mobilit studentů a akademických pracovníků je spíše slabinou Přírodovědecké fakulty, v uplynulém roce došlo ke zřetelnému zlepšení. V rámci ERASMU či dalších forem podpory vyjelo v roce 2007 celkem 26 studentů, oproti dvěma nebo jednomu studentovi v předchozích letech. K takto výraznému navýšení nepochybně přispělo jmenování pana Mgr. Pavla Rašky z katedry geografie do role fakulturního koordinátora ERASMU.

Ve vedení fakulty byla v květnu roku 2007 po odchodu Dr. Aleny Chvátalové do prorektorské funkce jmenována **nová proděkanka** pro studium, Dr. Karina Kořínková, odborná asistentka katedry biologie. V širším managementu fakulty byla zřízena nová pozice manažerky evropských projektů, na kterou nastoupila Ing. Jana Štefaniková.

V oblasti managementu se fakultě daří postupně doplňovat **stav pracovníků** v souladu s jejím dynamickým rozvojem, došlo k přibližně 10% meziročnímu nárůstu počtu přepočtených pracovníků. V současné době pracuje na fakultě přes 100 zaměstnanců, z čehož více než 70% tvoří akademičtí pracovníci. Na katedrách se podařilo přijmout řadu pracovníků od nadějných začínajících asistentů až po špičkové profesory. K personálnímu posílení došlo zejména na katedrách s výrazným nárůstem přijatých studentů, případně v souvislosti s náběhem nového studijního oboru. Jedná se o katedry geografie, informatiky a fyziky. Dosavadní stav pracovníků bohužel stále neodpovídá dynamice Přírodovědecké fakulty. Z hlediska nárůstu počtu studentů a studijních oborů zůstává poddimenzována katedra chemie, pro kterou se však v již vypsáném výběrovém řízení počítá s nárůstem o tři pracovníky.

V oblasti managementu lidských zdrojů je prioritou vedení fakulty zkvalitňování práce a **motivace k lepším pracovním výsledkům**. V roce 2007 byl poprvé aplikován nový hodnotící systém, který sestává z hodnocení vědecké a publikační činnosti, jež reflektuje hlavní kritéria Rady vlády a Akreditační komise ČR. Jeho hlavním cílem je pozitivně motivovat akademické pracovníky fakulty ke zkvalitnění a zvýšení produktivity v oblasti výzkumné a publikační činnosti. Druhou část hodnotícího systému tvoří posuzování rozvoje jednotlivých kateder. Vedení fakulty pokračuje v každoročním odměňování řešitelů projektů a práci všech pracovníků fakulty v roce 2007 zohlednilo nadstandardními pololetními odměnami.

V uplynulém 2007 se v rámci **rozvoje fakulty** realizovala řada investičních nákupů strojů a zařízení pro výuku i pro vědu a výzkum, jejichž hlavním zdrojem je fakultní fond rozvoje investičních prostředků.

Pozitivní hodnocení zaslouží schválení záměru výstavby nového skleníku katedry biologie z prostředků univerzity, jehož výstavba proběhne v následujícím roce.

Z prostředků FR VŠ byla realizována a v říjnu 2007 uvedena do provozu chemická laboratoř v prostorách dislokovaného pracoviště v Litvínově.

Rychlý rozvoj fakulty je vidět na katedře biologie, kde se úspěšně rozvíjí činnost Laboratoře biosenzorů a nanobiotechnologie pod vedením Dr. Jana Malého a na katedře fyziky, kde vznikla vzhledem k rozsahu zaměření a specifickým činnostem 3 nová oddělení.

Vzrůstá i zapojení fakulty do rozvojových projektů. Celkově došlo v rámci čerpání prostředků z těchto zdrojů k nárůstu o téměř 100% na 11,5 milionu Kč. Z rozvojových projektů EU získala fakulta v roce 2007 2,5x více finančních prostředků než v roce 2006.

Akutním problémem, a tím pádem naším prioritním zájmem je v současné době hledání provizorních **nových prostor** pro činnost fakulty, neboť současný stav je vzhledem k dynamickému rozvoji fakulty naprosto nedostačující.

Závěrem mi dovoluji poděkovat z tohoto místa Dr. Aleně Chvátalové za její dlouholetou obětavou a velmi profesionální práci na postu proděkanky pro studium a popřát jí v nové funkci hodně úspěchů.

V roce 2005, v době založení ÚPV byli v jeho okolí lidé, kteří nevěřili, že si jako samostatná součást dokáže udržet své místo na slunci. Dnes je Přírodovědecká fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v rámci univerzity, ale i rámci města a celého regionu nepřehlédnutelná jak svou velikostí, tak svými výsledky. To je dobrá zpráva zejména pro vás, pro studentky a studenty Přírodovědecké fakulty. Poděkování potom patří všem pracovníkům fakulty, kteří svým dílem přispívají k práci celého týmu, a kteří se na výsledcích a dynamickém rozvoji fakulty podílejí.

V Ústí nad Labem, 5. prosince 2007
Doc. RNDr. Stanislav Novák, CSc.
Děkan PřF UJEP